

[Marie Hjelmer.]

tage nogen Tid, før det nye System bliver rigtig indarbejdet. Jeg ved knap, om jeg opfatter det rigtigt, naar jeg opfatter Forældreraadet som den Institution, der beskæftiger sig hovedsagelig med den undervisningsmæssige, den intellektuelle Del af det stedlige Tilsyn, og at Skoleudvalget faar overladt den mere kontormæssige Del. Men nogen helt klar Skillelinie er der vel egentlig ikke mellem de to Udvalgs eller Raads Arbejdsomraader. Skoleudvalget skal jo ogsaa ved Besøg i Skolen gøre sig bekendt med Undervisningen. Det skal efter Samraad med Forældreraadet afgøre, om der skal afholdes Aarsprøve i andre Fag end Dansk, Skrivning og Regning, det skal afgive Erklæring om Forældreraadets Forslag til Undervisningsplanen og meget mere.

Jeg sagde før, at Samarbejdet mellem Forældreraadet og Lærerne vil kunne blive vanskeligt, det vil kræve baade Forstaaelse og Takt fra Forældrenes Side, fordi de oftest vil komme ind i dette Raad uden at have de faglige Forudsætninger. Det vil derimod Amtskonsulenten have, og hans Tilsynekomst i dansk Skoleliv hilses jeg med den største Glæde. Undervisningsministerens første Forslag om en Kredslærer, der skulde gøre en Runde i Kredsen et Par Maaneder og i den Tid have Vikar, medens han ellers skulde passe baade sin Lærervirksomhed og sin Konsulentvirksomhed — for Konsulentens Virksomhed er jo ikke indskrænket til et direkte Tilsyn, der er meget, meget andet, han har at gøre, meget at bringe ind i de forskellige Skolers Virksomhed, mange Raad at give Lærerne o. s. v. —, fandt jeg overordentlig utilfredsstillende, og jeg har derfor glædet mig meget over, at Folketinget har forandret Kredslæreren til en Amtskonsulent, der, om han end stadig staaer som Lærer og altsaa kan gaa tilbage til sin Stilling, dog vil kunne ofre hele sin Tid paa Konsulentvirksomheden, idet han faar fast Vikar. Nu siger den højtærede Undervisningsminister i sin Forelæggelsestale, at Amtskonsulenten faar en Aarsvikar til at gøre Tjeneste i sit Sted, naar han er optaget af Amtskonsulentvirksomheden, men det Udtryk forekommer mig ikke rigtig klart. Jeg vil dog haabe, at jeg forstaaer det rigtigt, naar jeg mener, at han har en fast Vikar, der passer hans Embede, og at han i hele Perioden, hvis han da bliver Perioden, de 6 Aar, ud, kun skal være optaget af sin Amtskonsulentvirksomhed; ellers tror jeg ikke, at han vil kunne yde den Indsats, som man maa vente. Jeg tror, at den rette Mand i denne Stilling vil kunne faa

overordentlig Betydning og vil kunne tilføje Skolen et stort Plus. Jeg er i absolut Modsætning til den ærede sidste Taler, som ikke tror, at der vil kunne opnaas noget gennem en Amtskonsulents Virksomhed. Jeg kan heller ikke være enig med ham i, at Ringkøbing Amt skulde være et alt for stort Omraade. Jeg kan næsten ikke tænke mig, at der i et saadant Amt, hvor Befolkningen ikke kan være meget tæt, skulde være saa mange flere Skoler, end der er i et hvilket som helst andet Amt i Landet, og Afstanden spiller jo ingen Rolle nu, da man i et Nu kommer fra det ene Sogn til det andet. Fra Sønderjylland ved man, hvor stor Betydning Amtskonsulenterne har haft ved deres Oplysningsvirksomhed, ved det Initiativ, de har ført ind i Skolen. Det er saa langt fra, at Amtskonsulenterne i Sønderjylland har været en Klods om Benet paa Lærerne eller har været et besværligt og ubehageligt Tilsyn, at de tværtimod har virket som en Opmuntring og en Spore for Lærerne. Intetsteds i Danmark er der saa ivrigt et Skoleliv som i Sønderjylland, og intetsteds har der været saa mange Ungdomsskoler i Gang som dernede. Vi hører dernede fra, at der i Tønder Amt er oprettet 48 Ungdomsskoler i de 83 ganske smaa Skoledistrikter. Man maatte ønske, at vi vilde efterligne dette heroppe i det gamle Land.

Forældretilsynet og det faglig-pædagogiske Tilsyn er altsaa sat i Stedet for de nuværende Skolekommissioner og det gejstlige Tilsyn, Præst, Provst og Biskop. Mit Parti glæder sig over denne Forandring. Det er ikke af Modvillie overfor Præsterne eller overfor Religionsundervisningen; den ønsker vi absolut bevaret indenfor vor Skole, idet den efter min og mit Partis Formening er en overordentlig værdifuld Side af Undervisningen. Det vilde være uforsvarligt at tage Religionsundervisningen bort fra Skolen og overlade den til Hjemmene, der slet ikke vil kunne magte den, saa vi holder bestemt paa, at den maa bibeholdes i Skolen, og jeg er overbevist om, at det er en Mening, som deles af de 99 pCt. af Forældrene i vort Land. Men det fødte gejstlige Tilsyn er en forældet Institution. Jeg kan godt se, at det er fristende at paakalde Udtalelser fra tidligere Tider, at minde Partiet Venstre om alle de Mænd, der har talt for Ophævelse af det gejstlige Tilsyn, men jeg tror, det er unyttigt at paakalde Venstres Fortid, for jeg tror, at Partiet har fjernet sig saa langt fra sin Fortid, at Traaden ikke kan knyttes igen. Derimod kunde man maaske paakalde Partiets sunde Sans og dets Interesse for